

på den ena eller andra samhällsklassen. Ansvaret är allas. Från hurudana hem har den utgått denna manliga och qvinliga ungdom, som förer revolvern och dolken? Hurudan är den, denna fina värld, som icke känner till någon annan utväg att opinera mot polisen än den att applådera mordet? Hvarifrån kommer den, denna medborgerliga slapphet eller feighet, som ger de stämplande mördarna en tillflykt?

10 Sannerligen, de ryska tidningarne synas hafva anledning nog att göra rent för egen dörr, förrän de oombedda åtaga sig omsorgen att lyckliggöra vårt ringa Finland, såsom deras håg visat sig vara. Äfven dessa deras försök vittna delvis om en beklaglig oförmåga att skilja mellan rätt och orätt, ja, om uppenbar missaktning för hvad rätt är. Det är just denna samma oförmåga och missaktning, ur hvilken lönnmordslärorna framgå. Hos ett folk, hvars rättsmedvetande är oförevilladt, och som aktar det rätta, finna de ingen plats.

208 VEGAS VINTERLÄGE.

Morgonbladet n:o 114, 19. V 1879

20

Det äfven i detta blads senaste n:r införda telegrammet från Gotha med utdrag ur bref från Nordenskiöld har beredt alla läsare den gladaste öfverraskning, ehuru väl alltid förhoppning funnits, att dock något meddelande skulle under vinterns lopp anlända.

30

De tidigare, genom de amerikanska hvalfångarne ingångna, notiser-na läto förmoda, att Vega infrusit någonstädes vesterom yttersta delen af Tschutschiska halfön. Talet om 40 mil från kusten ljöd väl mycket tveksamt. Men den riktigaste uppfattningen af detsamma syntes vara, att fartyget låg 40 mil i vester från den station för Tschutscher, derifrån notisen anlände till Lorenzoviken, och hvilken borde ligga rätt i norr, vid Ishafsstranden, från den senare, söderom halfön belägna orten.

Telegrammet visar nu, att alla sådana förmodanden varit misstag, och att Vega ligger vid yttersta delens af halfön östra strand, så att säga invid Behringssundets utmynnande i Ishafvet. Denna del är afskuren från den öfriga halfön genom Lorenzoviken i söder och en motsvarande djup vik, inskjutande från norr. Dess östra strand går från nordvest åt sydost till Ostkap.

40

Ostkap afskäres närmast af 170 longitudsgraden vestligt från Greenwich. Då Vega ligger vid 171° 33' v. long. från Gr., utvisar detta, att med »100 sjömil från Behringssund» väl bör förstås 100 sjömil från Ostkap. Detta afstånd sammanfaller också ungefär med den angifna breddgraden 67° 3'. Läget kan anses för utomordentligt lyckligt med afseende på fartygets frigörelse. Ty ehuru hvalfångarene i anseende till de drifvande lösa ismassorna icke gå norrom Ostkap, förr än inpå juli månad, torde man kunna antaga, att ett ångfartyg, så starkt bygd som Vega, och hvilket befinner sig invid det om sommaren fullkomligt öppna farvattnet, skall kunna arbeta sig ut tidigare, möjligen redan i juni. Ledsamt är, att i telegrammet intet närmare nämnes om fartygets läge. Ty detta kunde se ut, som om saken lemnats i dunkel, för att icke oroa hemmavarande. Men man måste komma ihåg, att telegrammet genomgått flera händer, och att till en början generalguvernören i Irkutsk i detsamma ur Nordenskiölds bref meddelat endast hvad han ansett för nödvändigt. Större fördjupningar visar kustlinie icke. »Serdsekamen» (hjerstenen) torde väl ej återfinnas på någon här tillgänglig karta. Det tyder likväl på någon bergsudde, i hvars skydd fartyget

50

kunde ligga, och kanske på någon Tschutschstation af samma namn, hvilken väl äfven måste befinna sig på skyddad plats.

I all händelse är dock telegrammet lugnande och glädjande. Att den modiga expeditionen icke skulle hafva att dragas med någon lång polarnatt, har man redan förut vetat. Dess vinterhamn upplyses nu vara endast 26' d. v. s. närmast 1/2 latitudsgrad norrom polarcirkeln. Den oafbrutna vinternatten varar der alltså icke längre tid än i Kittilä, 8 dagar ungefär. Men vinterkölden torde nog gunås vara vida större vid Serdsekamen. I sydvestra Sibirien, derifrån dagliga väderlekstelegram föreligga, har man haft tidig och sträng vinter, hvaraf dock inga säkra slutsatser torde kunna dragas angående temperaturen vid Ostkap. Men hurudan än den svåraste delen af vintern varit, numera har expeditionen sol nära dygnet om. Och tidigare öfvervintringar lära, att äfven polardimmorna vika för den återkommande solen, så att expeditionen jemförelsevis lefver glädjedagar. 10

Tidigare har berättats, att hr Sibiriakoff skulle sända två öfverland-expeditioner till kusten. Från Sverige har väl bref m. m. afsändts för vidare möjlig befordran. Mätte expeditionerna hafva kommit till stånd och någondera af dem funnit sin väg till Lorenzoviken och Hjärtstenen, så att Nordenskiöld får någon underrättelse från den verld, kring hvilken hans namn nu som bäst far på elektricitetens vingar. 20

209 ENKEFRU PROFESSORSKAN RUNEBERG ...

Morgonbladet n:o 121, 28. V 1879

– † Enkefru professorskan Runeberg, född Tengström, den stora skaldens efterlemnade, åldriga maka har följt honom i grafven. 30

Högt begåfvad, äfven hon, har hon gjort sig känd i litteraturen genom ett antal noveller, skildringar och sinnrika parabler. Men föremål för allas vördnad och tillgifvenhet har hon varit såsom Runebergs värdiga maka, hvilken icke blott förstod att värdera hans skaldskap och för diktens skönhet egde en blick, till hvars säkerhet han litade, utan äfven med ömmaste omsorg vårdade derom, att han fick skänka så många stunder som möjligt åt sitt arbete för samtid och efterverld. Naturligt var, att hon hårdast träffades af det missöde, som för en lång följd af år förlamade skaldens verksamhet, men känt är, att sjelfva detta afbrott var hennes tyngsta bekymmer. Man torde kunna antaga, att denna den aflidnas själsstämning efter skaldens död förbyttes i omsorgen om, att intet af hans hand skulle gå förloradt, och att sålunda de Efterlemnade Skrifterna kommo att kanske för tidigt se dagen. Hvad hon för Runeberg var äfven under de långa sjukdomsåren, tillhör ett för fremmande blickar fridlyst område; men nu vid hennes egen öppnade graf är det dock icke mera ogrannlaga att säga, att hela Finland kände och äfven med sin tacksamhet lönade hennes outtröttliga omsorger. 40

Ödet skänkte henne en stor lott, den att vara Runebergs maka. Den skall med hans bevara minnet af hennes lif, och också hennes graf skall icke förglömmas. 50